

Jubilæumsfugl, april 2026 - Rød glente

- af Per Rasmussen

For 50 år siden var den røde glente stadig en sjælden fugl i Sønderjylland, men det skulle ikke vare længe, inden de første par genindvandrede.

Det første dokumenterede par vi har kunnet finde er fra Hytkær Skov nær Haderslev i 1985, men det er muligt, at de er begyndt nogle år før.

Glenten blev udryddet i 1800-tallet, og de første par genindvandrede i starten af 1970'erne på Sjælland, Fyn og Lolland. Det skyldes nok overskud af fugle fra den, allerede da, store svenske bestand. Først i slutningen af 1970'erne kom de første par i den østlige del af det sydlige Jylland. Fra ringmærkning ved vi, at den jyske indvandring, ikke overraskende, kom fra Tyskland, men dog også med svenske fugle. Bestanden i Sønderjylland var længe ret lille, også meget mindre end bestanden i Sydøst- og Østjylland. Men bestanden tynder faktisk også ud i Tyskland, når man nærmere sig den danske grænse, så der er et større område i grænselandet, hvor glentebestanden er ret tynd. Hvorfor vides ikke.

I dag vurderer Jesper Tofft og Jesper Leegaard, at der er 37-43 ynglepar i Sønderjylland, næsten alle par i de centrale dele og mod øst. Hvis man trækker en linje fra Ribe til Padborg, vil alle yngleparrene være øst herfor.

Foto: Leif Sørensen

April, ynglesæsonen begynder

Rød glente er månedens fugl i april, og det er ikke tilfældigt, for det er i april måned, at glenternes ynglesæson for alvor begynder. De fleste glentepar lægger deres første æg i starten til midten af april. Gamle rutinerede par kan i milde vintre dog godt begynde i slutningen af marts.

Glenterne kan inden æglægningen ses nær reden flyve territorieflugt, hvor de parvis flyver rundt og kalder. Man kan også være heldig at se hannen hænge stille i luften over reden, som en drage, heraf det engelske navn for arten; Red Kite.

Reden placeres som regel i udkanten af en mindre skov, og ikke sjældent i nærheden af bebyggelser. Glenterne har en forkærlighed for at pynte reden med ting og sager, den finder i nærheden. F.eks ses der ofte plasticstykker, nylonreb og havehandsker på redekanten. For nogle år siden blev de blå mundbind populære... Så hvis man finder en rede, der er "pyntet", er det som regel en glenterede. Ravnene kan dog også finde på at indsamle ting, men det er ikke så almindeligt.

Glenterede pyntet med blå nylonreb. Foto: Per Rasmussen

Glenterne får normalt 1 til 3 unger, hvor 1-2 er det mest normale. Erfarne par i et område med masser af føde får dog ofte 2-3 unger. Bestandstætheden betyder sandsynligvis også noget, da mange svenske par kun får 1 unge, og det tilskrives, at parrerne yngler tæt.

Ungerne forlader reden i juli og vil i løbet af nogle uger forlade yngleområdet.

Hvad lever rød glente af?

Glenterne er jo kendt som en af naturens skraldemænd, og en stor del af deres føde er da også ådsler, som de finder ved at afpatruljere deres territorium i lav højde, ikke helt ulig kærhøgene. Ofte ser man glenterne flyve langs vejene og så pludselig slå ned, fordi de har fundet et ådsel på eller ved vejen. Det er dog en farlig taktik, og trafikdrab er faktisk en ret almindelig dødsårsag for fuglen. Slåning af græsmarker i løbet af sommeren er også populært, da mange smådyr og fugle ryger med i grønthøsteren. Og når der slås græs tiltrækkes glenter (og andre ådselsædere) fra nær og fjern. Det kan i øvrigt være en glimrende måde at finde glentereder på; man skal bare følge efter en glente, når den flyver hjem til reden med bytte.

Foto: Leif Sørensen

Glenterne er heller ikke for fine til at spise regnorme, som de finder ved at følge efter landmanden, når han pløjer om efteråret. Glenten kan dog også fange mus og fugleunger, men det generelle billede er, at den overvejende er ådselæder og spiser alt, hvad den kan finde. Det er sjældent, at man finder en glente, der er død af sult.

Træk og bestandsudvikling

Tidligere var glenterne overvejende trækfugle, og de tilbragte vinteren i Spanien og Sydfrankrig, men i det seneste årti er flere og flere fugle blevet i Danmark, måske på grund af mildere vintre? I dag er det næsten kun ungfuglene, der tager den lange rejse, mens de ældre fugle bliver i Danmark. Om vinteren er det velkendt, at glenterne finder sammen på fælles overnatningspladser, som kan rumme op til et par hundrede fugle. Af en eller anden grund er der ikke nogen overnatningspladser i Sønderjylland, men mon ikke det kommer?

Den danske ynglebestand var længe om for alvor at vokse, og først omkring 2010 begyndte den at accelerere. De fleste par findes i Østdanmark, den østlige del af Jylland og den østlige del af Vendsyssel. Der findes kun få par i Vestjylland. Vi vurderer, at der er 400 ynglepar i Danmark. Hvor mange vi har plads til i dagens Danmark er uvist, men bestanden er næppe toppet endnu. I 1800-tallet, før glenterne blev bortskudt, har man vurderet, at der var 2000-2500 par, men så mange par er der næppe plads til mere.

I Sverige er bestanden på 5000 par, de fleste i Skåne, men de breder sig fortsat mod nord.